

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

07 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Bruma Anatolie în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2020 și sentinței Judecătorei Soroca, sediul Florești din 25 ianuarie 2019, în cauza penală privindu-l pe

MUNTEANU Eugeniu XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.07.2017– 25.01.2019;

Instanța de apel: 19.02.2019 – 25.11.2020;

Instanța de recurs: 05.02.2021 – 07.04.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Soroca, sediul Fălești, din 25 ianuarie 2019, Munteanu Eugeniu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 7 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă în cuantum de 716.287 lei, înaintată de către partea vătămată Rusu Vitalie, a fost admisă integral.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Munteanu Eugeniu la 01.09.2016, prin participație complexă, în urma înțelegerilor prealabile cu Ion Roșca și alte persoane identificate de organul de urmărire penală, care aveau calitate de coautori, respectiv complice, intenționat, din interes material, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au întocmit un plan criminal pe care l-au realizat după cum urmează: la data de 01 septembrie 2016, în jurul orei 08⁰⁰, în baza rezoluției infracționale sus-indicate, Munteanu Eugeniu, împreună cu Ion Roșca și alte persoane, au pătruns în gospodăria lui Vitalie Rusu, situată în XXXXX și prin forțarea geamului din termopan, au pătruns în casă, de unde pe ascuns au sustras: 195.200 lei; 5400 dolari SUA, ceea ce conform cursului oficial de schimb pentru acea perioadă constituia 106.812 lei: 14.850 euro, ceea ce conform cursului oficial de schimb pentru

acea perioadă constituia 331.600 lei; 75.000 ruble rusești, ceea ce conform cursului oficial de schimb pentru acea perioadă constituia 22.875 lei; un laptop de model „Lenovo”, la prețul de 5700 lei; o geantă pentru laptop, la prețul de 400 lei; o mașină de frezat de model „Scarlett” la prețul de 1000 lei; un telefon mobil de model „Nokia”, la prețul de 2000 lei; două brățări din aur pentru dame, la prețul de 6000 lei pentru o brățară, în total 12.000 lei: două perechi de cercei, cu forma „frunzuliței”, la prețul de 1000 lei pentru o pereche, în total 2000 lei; un inel din aur, de căsătorie bărbătesc, fiind imprimat forma de „romburi”, la prețul de 1700 lei; un lănișor din aur pentru dame, cu forma de „cinci inele fixate între ele cu un inel comun”, cu pandantiv în formă de cruce din aur, la prețul de 7000 lei; o pereche de cercei, cu „piatră de culoare albă”, la prețul de 8000 lei; un lănișor din aur pentru dame, cu forma de „inimioare”, la prețul de 15000 lei și pandantiv în formă de cruce din aur, la prețul de 5000 lei, iar Irina Roșca în acest timp stătea în afara gospodăriei nominalizate și anume în stradă, cu scopul de a-i preveni despre apariția oricărui obstacol, prin care fapt proprietarului, i-a fost cauzată daună în proporție deosebit de mare, în sumă totală de 716.287 lei.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror, inculpat și avocatul Bruma Anatolie în numele inculpatului, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătorei Soroca.

3.1 Procurorul a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care Munteanu Eugeniu să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin (5) Cod penal și a-i stabili pedeapsa sub formă de 11 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis. Acțiunea civilă în cuantum de 716.287 lei, înaintată de către partea vătămată Rusu Vitalie, să fie admisă integral.

În motivarea cerințelor apelului invocă următoarele argumente:

- instanța de judecată a dat o apreciere justă circumstanțelor cauzei și a calificat corect acțiunile inculpatului în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, însă, la emiterea sentinței de condamnare nu a ținut cont de caracterul social periculos al faptei comise de către inculpat și de pericolul infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de persoana inculpatului, de lipsa circumstanțelor care atenuază răspunderea și prezența celor agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de atitudinea inculpatului față de fapta prejudiciabilă comisă;

- dauna pricinuită părții vătămate Rusu Vitalie, precum și caracterul social periculos al faptei comise de către inculpat, este net superior pedepsei aplicate;

- aplicând pedeapsa menționată în privința inculpatului Munteanu Eugeniu, se creează un precedent judiciar neobiectiv privind condamnarea persoanelor pentru săvârșirea infracțiunilor de acest gen.

3.2 Inculpatul în apelul său a solicitat casarea sentinței, și recunoașterea sa ca fiind nevinovat. În motivarea apelului a susținut următoarele argumente:

- instanța de judecată a pus la baza sentinței doar învinuirea adusă de acuzatorul de stat și nu a dat apreciere corectă probelor prezentate;

- la baza sentinței au fost puse depozițiile părții vătămate Rusu Vitalie, însă instanța nu a ținut cont de faptul că partea vătămată a relatat locul infracțiunii, bunurile sustrase, și nu a declarat nimic privitor la inculpat că acesta ar fi săvârșit furtul;

- martorul Pleșca Aliona a declarat că nu cunoaște cine a săvârșit furtul, doar că după săvârșirea lui la fața locului a fost poliția cu Roșca Ion și ultimul ar fi spus că a fost și inculpatul la furt;

- martorul Gulica Vadim nu a relatat nimic despre inculpat. Martorul Melnic Cristian, deși a confirmat discuția cu Roșca Ion, care a menționat acțiunile tuturor participanților la furtul indicat de el, acesta a declarat că în privința inculpatului Roșca Ion nu a spus nimic;

- instanța nu a luat în considerație declarațiile martorului Roșca Ion din ședința de judecată, care a declarat că furtul l-a săvârșit singur, preventiv nu a discutat și nu a propus la nimeni să comită furtul, singur a pătruns în casă, de unde a sustras bunuri și bani. Totodată, la urmărirea penală l-a numit pe inculpat că a participat la furt din teamă că nu i-i va întoarce datoria de 1500 de euro. Roșca Ion n-a susținut depozițiile date la urmărirea penală în partea discuției cu Melnic Cristian, declarând că sunt adevărate declarațiile date în ședința de judecată. Astfel, depozițiile lui Pleșca Aliona și Melnic Cristian sunt neîntemeiate;

- învinuirea în privința sa s-a bazat doar pe presupuneri, fapt ce contravine art. 8 Cod de procedură penală, or el nu a participat la comiterea furtului, fiind învinuit pe nedrept.

3.3 Avocatul Bruma Anatolie în interesele inculpatului, în apelul său a solicitat casarea sentinței și emiterea unei decizii de achitare în privința lui Munteanu Eugeniu, invocând aceleași argumente ca și inculpatul.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2020, apelurile procurorului, inculpatului și al avocatului Bruma Anatolie în interesele inculpatului au fost admise, cu casarea sentinței, inclusiv din oficiu în latura civilă, cu pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

S-a încasat de la Munteanu Eugeniu în mod solidar cu Roșca Ion prejudiciul material în sumă de 716.287 lei în beneficiul lui Rusu Vitalie.

S-a exclus din partea descriptivă a sentinței abzațul nr. 5 din pagina 9, referitor la omorul intenționat.

S-a admis cererea cu privire la reducerea termenului de pedeapsă în legătură cu încălcarea drepturilor lui Munteanu Eugeniu privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

S-a constatat faptul, că inculpatul a fost deținut în IP Florești și Penitenciarul nr. 17 Rezina, pe o perioadă de 327 zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În condițiile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, pedeapsa sub formă de închisoare stabilită, s-a redus cu 654 zile, pentru perioada în care Munteanu Eugeniu s-a aflat în

arest preventiv în IP Florești și Penitenciarul nr. 17 Rezina, astfel calculându-se 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv.

Chestiunea privind aplicarea prevederilor art. 473² Cod de procedură penală va fi soluționată în ordinea art. 469 Cod de procedură penală, condamnatul urmând a se adresa în acest sens cu cerere separată în instanța de judecată.

În rest s-a menținut dispozițiile sentinței instanței de fond.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, la examinarea cauzei s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța a cercetat cauza multiaspectual, a dat aprecieri probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate just a reținut starea de fapt și de drept pe cauză, corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în baza art. 186 alin. (5) Cod penal.

Probele anexate la dosar au dovedit vinovăția inculpatului și au confirmat cu certitudine, că acesta a comis furtul în complicitate cu Dunai Grigorii, Roșca Ion și Roșca Irina. În acest sens au fost constatate ca neîntemeiate argumentele apelurilor privind faptul că martorii Pleșca Aliona și Gulica Vadim nu indică direct asupra lui Munteanu Eugeniu că ar fi comis furtul incriminat. Or, deși declarațiile martorilor indicați nu au indicat direct asupra acțiunilor lui Munteanu Eugeniu de sustragere, faptul dat nu îl dezvinovățește pe inculpat și nu a indicat la aceea că inculpatul nu a comis infracțiunea reținută în sarcina acestuia. Declarațiile acestor martori, precum și a părții vătămate Rusu Vitalie confirmă circumstanțele relevante ale cauzei, totodată acestea coroborează în ansamblu cu totalitatea probelor acumulate și anexate la materialele cauzei penale, care în cumul dovedesc incontestabil vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate prin rechizitoriu.

La determinarea pedepsei inculpatului instanța de fond a ținut cont de toate circumstanțele ce s-au stabilit pe cauză, în corespundere cu prevederile art. 61, 75 Cod penal, a aplicat o pedeapsă corespunzătoare caracterului și gradului de pericol social, personalității inculpatului, care este la prima atingere cu legea, nefiind anterior condamnat. Inculpatului i-a fost numită pedeapsa în limita prevăzută de sancțiunea legii de comiterea căreia el a fost recunoscut vinovat, din aceste motive temei pentru agravarea sau atenuarea pedepsei nu sunt.

Luând în considerație personalitatea inculpatului, gravitatea infracțiunii, precum și circumstanțele concrete ale cauzei, instanța de fond întemeiat i-a aplicat inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare, pedeapsă care este adecvată celor comise, ținându-se cont și de personalitatea inculpatului.

Privitor la acțiunea civilă, instanța de fond a admis în sentința contestată o soluție duplicitară. Or, după cum reiese din partea motivată a sentinței, prima instanță a ajuns la concluzia că acțiunea civilă urmează a fi admisă în principiu, însă ulterior tot în partea motivată, cât și în dispozitivul sentinței, instanța a ajuns la concluzia privind admiterea integrală a acțiunii civile, instanța abordând astfel două soluții care nu conciliază.

Mai mult ca atât, în partea dispozitivă a sentinței, prima instanță a dispus admiterea integrală a acțiunii civile înaintate de partea vătămată Rusu Vitalie în sumă de 716.287 lei, fără a se expune de la cine și în ce quantum urmează a fi încasată suma dată în beneficiul părții vătămate. Având în vedere că Roșca Ion a fost condamnat prin altă sentință pentru comiterea aceleiași infracțiuni pentru care a fost condamnat Munteanu Eugeniu în prezenta cauză penală, prin prezenta decizie s-a decis încasarea prejudiciului material în sumă de 716.287 lei în beneficiul părții vătămate Rusu Vitalie anume în mod solidar.

Instanța de apel a ajuns la concluzia privind necesitatea excluderii din partea descriptivă a sentinței a abzațului nr. 5 din pagina 9, referitor la omorul intenționat, reținerea în sentință a acestui abzaț de către prima instanță constituind o eroare materială evidentă admisă de către instanță la redactarea sentinței, care urmează a fi corectată prin prezenta decizie, or, în cauza din speță, inculpatului i se incriminează comiterea doar a infracțiunii de furt, prevăzută la art. 186 alin. (5) Cod penal.

De asemenea, inculpatul Munteanu Eugeniu, în plângerea înaintată, a invocat aflarea lui pe parcursul unei perioade îndelungate de timp, în mai multe celule din Penitenciarul nr. 17 Rezina și Penitenciarul nr. 11 Bălți, care erau supraaglomerate și care nu dispuneau de spațiul de 4 m² care e necesar să revină fiecărui condamnat. În urma cercetării rapoartelor prezentate, instanța a conchis că, dificultățile cu care s-a confruntat inculpatul pe parcursul detenției sale în perioada indicată, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarele vizate.

Inculpatul s-a aflat în condiții de detenție provizorie contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale începând cu perioada de timp de la 13.04.2017 până la 06.03.2018, fiind deținut 1 zi și în IP Florești, în total deținându-se în stare de arest preventiv pe parcursul a 327 zile.

Astfel, având în vedere că s-au adevărit alegațiile privind condițiile inumane de detenție, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale inculpatului, precum și intensitatea, gravitatea și durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității și echității, instanța a considerat necesar, oportun și rezonabil de a calcula o zi de arest pentru 2 zile de închisoare.

Astfel, în perioada de timp de la 13.04.2017 până la 06.03.2018, inculpatul s-a aflat în stare de arest preventiv pe o perioadă de 327 zile, pentru perioada respectivă fiind aplicabile prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, iar ulterior ultimul a fost privat de libertate în baza condamnării stabilite acestuia în baza sentinței din 25.01.2019, în privința perioadei date fiind aplicabile prevederile art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Bruma Anatolie în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, fără a invoca prevederile art. 427

alin. (1) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri privind achitarea inculpatului.

În motivare recurentul a indicat că, atât sentința cât și decizia sunt ilegale și neîntemeiate, motivele de fapt și de drept apărătorul urmînd să le prezente ulterior într-un recurs motivat după pronunțarea și primirea deciziei, însă nu le-a prezentat instanței de recurs.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului Bruma Anatolie în numele inculpatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și conținut prevăzute de art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise, în baza temeiurilor expres prevăzute de acest articol.

În corespundere cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului ordinar în cazul în care constată că acesta nu corespunde după conținut prevederilor art. 430 Cod de procedură penală.

Reieșind din dispoziția art. 430 Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să corespundă anumitor cerințe, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute expres de art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemelor de drept ce persistă în cauza deferită judecării și care au afectat echitatea procedurilor desfășurate de instanța de apel împotriva inculpatului.

În speță, recurentul critică hotărârea adoptată de instanțele de judecată și menționează că va prezenta motivele de fapt și de drept printr-un un recurs motivat, însă până la data ședinței de judecată 07.04.2021 apărătorul nu a prezentat recursul motivat. Astfel, argumente în vederea susținerii poziției sale lipsesc, limitîndu-se doar la expunerea că nu este de acord cu soluțiile precedente.

De principiu, instanța de recurs preia spre examinare doar acele critici, care sunt corespunzător argumentate de recurenți, cu indicarea legăturii cauzale dintre eroare de drept pretinsă că a fost admisă de instanța inferioară și circumstanțele de fapt ale cauzei cărora acestea se circumscrie.

Pe aceiași linie de considerente, Colegiul evidențiază că, invocarea formală a unor temeiuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu poate face obiect de examinare în procedura de recurs, avînd în acest sens în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Completarea cererii de recurs cu argumente ce ar suplini-o din oficiu, este contrară principiului contradictorialității ce guvernează

întreg procesul penal.

Având în vedere cele consemnate supra, Colegiul Penal statuează asupra soluției de inadmisibilitate a recursului ordinar declarat de avocatul Bruma Anatolie în numele inculpatului, deoarece acesta nu întrunește condițiile legale de conținut.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Bruma Anatolie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2020 și sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 25 ianuarie 2019, în cauza penală privindu-l pe **MUNTEANU Eugeniu XXXXX**, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 30 aprilie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion